

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa 15 kwietnia 2022 r.

DNR-5.730.6.2022.AMS

DECYZJA nr DNR-2 / 66 / 2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.), dalej jako „k.p.a.” oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po rozpatrzeniu odwołania ZUHIP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olszówce od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 17 lutego 2022 r., D/KO.NR.8361.121.2021, wymierzającej ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 5662,53 zł z tytułu niedopełnienia obowiązku o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE (Dz. Urz. UE. L 198/1 z 28 lipca 2017 r.), dalej jako „rozporządzenie 2017/1369”, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję w całości.

UZASADNIENIE

W toku kontroli w sklepie prowadzonym przez ZUHIP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olszówce, dalej jako „przedsiębiorca” przeprowadzonej przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu Delegatura w Koninie ustalono, że przedsiębiorca udostępnia na rynku sprzęt za pomocą środków porozumiewania się na odległość przez internet. Na stronie internetowej

<https://www.turek.maxelektro.pl> stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą sprzedaży na odległość polegającą na nie eksponowaniu przez przedsiębiorcę etykiet w sposób widoczny. Zakupując za pośrednictwem sklepu internetowego z opcją odbiór osobisty bądź transport sklepu, konsument akceptuje regulamin sklepu, zgodnie z którym jako sprzedawcę wskazano przedsiębiorcę.

W trakcie kontroli ustalono, że przedsiębiorca oferował do sprzedaży następujące produkty gospodarstwa domowego bez umieszczenia etykiety energetycznej:

1. pralkę WHIRLPOOL model FFB 8248 BV PL, kod EAN 8003437044762, w cenie 1 449 zł za szt., producent Whirlpool EMEA S.p.A, via Carlo Pisacane n.1,20016 Pero (MI), Italy;
2. chłodziarko-zamrażarkę Amica model FK 2995.2.FT/VC 1802 AFW, kod EAN 5906006711542, w cenie 1 599 zł za szt., producent: Amica S.A. 64-510 Wronki, Mickiewicza 52, Polska;
3. zmywarkę Beko model DFN26422W, kod EAN 8690842132537, w cenie 1 549 zł za szt., producent: Beko, Made in Turkey; importer: Beko S.A. ul. Puławska 366, 02-819 Warszawa.

Po wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego celem wydania decyzji o wymierzeniu przedsiębiorcy kary pieniężnej na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią (Dz. U. z 2020 r. poz. 378), dalej jako „ustawa o etykietowaniu”, przedsiębiorca w piśmie z dnia 30 grudnia 2021 r. wniósł o przeprowadzenie dowodu z dokumentu – treści z e-maila przesłanego do WIIH w dniu 22 października 2021 r., w celu wykazania braku odpowiedzialności ZUHIP sp. z o.o. za treść informacji umieszczanych na stronie maxelektro.pl i podstronach umieszczanych na subdomenie turek.maxelektro.pl oraz odstąpienie od wymierzania kary i umorzenie postępowania, wskazując, że jest członkiem Grupy Zakupowej MAX ELEKTRO, której organizatorem jest GT Group Tomaszek sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Organizator ten udostępnia platformę sprzedażową, która jest dostępna online jako sklep internetowy maxelektor.pl, zaś przedsiębiorca jako członek grupy zakupowej jest upoważniony do posiadania swojej własnej subdomeny w sklepie internetowym. Jednakże cały system sklepu internetowego, treści, zdjęcia, informacje prawne dotyczące towarów, w tym informacje o etykietach energetycznych produktu dostarcza organizator sklepu. Przedsiębiorca przyznał, że działając w ramach Grupy Zakupowej oraz korzystając z platformy sprzedażowej pod własną subdomeną turek.maxelektro.pl dokonywał sprzedaży we własnym imieniu, ale obsługę administracyjną, prawną i marketingową sklepu internetowego prowadził organizator Grupy Zakupowej. Przedsiębiorca uważa, że nie może ponosić odpowiedzialności za uchybienia, do których przyczynił się inny podmiot.

Decyzją z dnia 17 lutego 2022 r., D/KO.NR.8361.121.2021, Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, dalej jako „organ I instancji”, wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 5662,53 zł z tytułu niedopełnienia obowiązku o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2017/1369, polegającego na eksponowaniu w sposób widoczny w sprzedaży na odległość przez internet etykiet efektywności energetycznej dostarczonych lub udostępnionych przez dostawcę.

W uzasadnieniu decyzji organ I instancji wskazał, że niewykonanie ww. obowiązku podlega karze pieniężnej określonej w art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o etykietowaniu.

Odnosząc się do twierdzenia przedsiębiorcy, iż nieprawidłowości nie wynikają z jego winy, organ wyjaśnił, że przepis art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2017/1369 jednoznacznie wskazuje obowiązki dystrybutora (sprzedawcy), które nie zostały dopełnione, co potwierdzają ustalenia zawarte w protokole kontroli.

Zdaniem organu przedstawiony e-mail wskazuje, że przedsiębiorca nie stworzył sklepu internetowego i nie jest uprawniony do jakichkolwiek zmian treści, zdjęć czy innych informacji zamieszczanych na stronie sklepu, co jednak nie zmienia faktu, że w chwili rozpoczęcia kontroli przedsiębiorca prowadził sprzedaż w sklepie internetowym pod własnym adresem turek.maxelektor.pl i był sprzedawcą w tym sklepie, na co wskazuje również regulamin sklepu i to na nim w myśl rozporządzenia 2017/1369 spoczywał obowiązek dopilnowania aby strona internetowa sklepu zawierała wymagane informacje.

W ocenie organu to sprzedawca ponosi odpowiedzialność za ukształtowanie wszystkich kanałów sprzedaży, w taki sposób, aby wypełnić obowiązki dotyczące etykietowania energetycznego i tym samym zrealizować cele przyświecające uchwaleniu ww. przepisów. Fakt korzystania z pośrednictwa innego przedsiębiorcy przy organizacji sprzedaży na odległość nie może uwalniać przedsiębiorcy od konieczności przestrzegania przepisów.

Odnosząc się do wniosku strony o umorzenie postępowania administracyjnego Wielkopolski WIIH wyjaśnił, że nie ma w sprawie podstaw do zastosowania art. 105 § 1 k.p.a., ponieważ doszło do naruszenia prawa, na co wskazują ustalenia kontroli, a zatem postępowanie nie stało się z jakiegokolwiek przyczyny bezprzedmiotowe.

Organ I instancji uznał, że w sprawie nie zaistniały przesłanki odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej przewidziane w art. 189f § 1 k.p.a. W sprawie nie zachodzi przesłanka znikomej wagi naruszenia prawa, ponieważ naruszenie obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2017/1369 nastąpiło w przypadku 3 spośród 3 badanych produktów i pozbawia konsumentów informacji o klasie efektywności energetycznej oferowanych w sprzedaży internetowej produktów. Zgodnie z brzmieniem art. 189f § 1 pkt 1 k.p.a. przesłanka zaprzestania naruszenia prawa musi wystąpić łącznie z przesłanką znikomej wagi naruszenia prawa, co nie

zachodzi w sprawie. Również na przedsiębiorcę nie została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna za przedmiotowe naruszenie.

Oceniając stopień naruszenia obowiązków organ I instancji wskazał, że stwierdzone naruszenia mają poważny charakter, gdyż pozbawiają konsumentów informacji o klasie efektywności energetycznej oraz innych zasobach zużywanych przez oferowane do sprzedaży wyroby.

Organ I instancji powołując się na komunikat Prezesa Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r. (M.P. 2022 poz. 175) uznał za zasadne wymierzenie przedsiębiorcy minimalnej kary pieniężnej w wysokości 5 662,53 zł.

Decyzja ta została doręczona przedsiębiorcy w dniu 21 lutego 2022 r.

W przewidzianym przez prawo terminie przedsiębiorca, pismem z dnia 2 marca 2022 r., wniósł odwołanie od ww. decyzji wnosząc o jej uchylenie i odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej i umorzenie postępowania.

Przedsiębiorca podniósł, że należy do grupy zakupowej i dzięki temu konsumenci nabywają produkty na korzystnych warunkach (stosunkowo niskie ceny przy zachowaniu wysokiej jakości towarów), a z kolei małe podmioty gospodarcze jak przedsiębiorca nabywają towary do dalszej odsprzedaży na lepszych warunkach handlowych, ponadto uczestnictwo w grupie umożliwia przedsiębiorcy udzielanie klientom rabatów i promocji, które organizowane są w ramach grupy. Dodatkowo przedsiębiorca wskazał, że faktycznie jest sprzedawcą, jednak kształtowanie kanału sprzedaży (w tym sprzedaży internetowej) w ramach uczestnictwa w grupie zakupowej podlega kierunkom, które wyznacza organizator grupy. Przedsiębiorca nie posiada dostępu administracyjnych do zarządzania treścią sklepu poza CMS do zmian regulaminu sklepu oraz danych firmowych. Technologia informatyczna wykorzystywana w ramach sklepu, który został udostępniony przedsiębiorcy do korzystania, pozwala na replikowanie takiego sklepu dla dowolnego podmiotu uczestniczącego w grupie zakupowej. W zamian przedsiębiorca jako członek grupy uzyskuje własną subdomenę (turek) w domenie maxelektro. Pozostałe informacje, które nie mogą być edytowane / umieszczane na stronie internetowej sklepu przez przedsiębiorcę, zamieszcza organizator grupy zakupowej, który odpowiada za infrastrukturę IT. Podmioty należące do grupy zakupowej mają prawo i obowiązek zgłaszać wszelkie nieprawidłowości do organizatora (jak w przypadku przedmiotowej kontroli), który usuwa ewentualne naruszenia. Natomiast przedsiębiorca sam nie może takich zmian dokonać.

Przedsiębiorca podkreślił, że naruszenia wykryte podczas kontroli zostały usunięte bezzwłocznie po zakończeniu kontroli przez administratora strony internetowej w wyniku zawiadomienia go przez przedsiębiorcę.

Zdaniem przedsiębiorcy organ dokonał oceny wagi naruszenia prawa sprzecznie z zasadami logiki, gdyż powiązał ją wyłącznie z faktem naruszenia obowiązku. Oznacza, to że każde naruszenie przepisów prawa nie będzie znikome. Dla organu liczy się wyłącznie fakt wystąpienia naruszenia, co jest sprzeczne z art. 189f § 1 lit. a k.p.a., zgodnie z którym podejmując decyzję o nałożeniu kary, organ bada wagę naruszenia.

Przedsiębiorca zarzucił organowi lakoniczne stwierdzenie o pozbawieniu konsumenta prawa do zapoznania się z informacją o klasie efektywności energetycznej oferowanych w sprzedaży internetowej produktów. W ocenie przedsiębiorcy organ nie sprostał ciężacemu na nim obowiązkowi udowodnienia przedsiębiorcy niedopełnienia przez niego obowiązków i w jakim zakresie, ponieważ badał 3 sztuki towarów oferowanych do sprzedaży, podczas gdy w ofercie przedsiębiorcy znajduje się kilkadziesiąt kategorii produktów różnych marek (kilka tysięcy sztuk asortymentu), nie wykazał jak duża ilość klientów, czy potencjalnych klientów miała dostęp do informacji o produktach, a którzy nie mogli zapoznać się z ofertą umieszczoną w sklepie internetowym i jaki wpływ miało na nich naruszenie, nie wykazał jak długo naruszenie trwało, ponieważ daty wprowadzenia do obrotu wskazane w protokole kontroli nie są tożsame z datami umieszczenia informacji o produktach w sklepie, nie wykazał wagi dobra chronionego art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2017/1369, nie wskazał wpływu naruszenia na poszanowanie prawa ani znaczenia następstw naruszenia.

Na koniec przedsiębiorca wskazał, że dla spełnienia przesłanki zaprzestania naruszeń określonej w art. 189f § 1 lit. a k.p.a. wystarczające jest zaprzestanie przed wydaniem decyzji w sprawie, co też nastąpiło w dniu 22 października 2021 r., zaś decyzja została wydana 17 lutego 2022 r.

Pismem z dnia 22 marca 2022 r. Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu w sprawie odwołania oraz pouczył o prawach i obowiązkach strony postępowania administracyjnego określonych przez k.p.a., w tym o wynikającym z art. 10 k.p.a. prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w szczególności wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań oraz o możliwości przedstawienia stanowiska w sprawie, a także o prawie do przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów zgodnie z art. 73 § 1 k.p.a.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje:

Jedną z podstawowych zasad postępowania administracyjnego jest wyrażona w art. 15 k.p.a. zasada dwuinstancyjności. Istotą administracyjnego toku instancji jest ponowne merytoryczne rozpatrzenie i rozstrzygnięcie tożsamej pod względem przedmiotowym i podmiotowym sprawy administracyjnej, a nie tylko kontrola prawidłowości decyzji organu pierwszej instancji. Z zasady dwuinstancyjności wynika bowiem, że strona ma prawo do dwukrotnego merytorycznego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy. Granice rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy w drugiej instancji wyznacza zaś rozstrzygnięcie decyzji I instancji, a wykroczenie przez organ II instancji poza te granice – narusza ww. zasadę dwuinstancyjności. W konsekwencji oznacza to, że każda sprawa administracyjna jest rozpoznawana i rozstrzygana dwukrotnie: po raz pierwszy przed organem pierwszej instancji, a na żądanie uprawnionego podmiotu - po raz drugi przez organ odwoławczy - organ drugiej instancji w oparciu o stan faktyczny i prawny obowiązujący w dniu wydania decyzji ostatecznej. Sposób urzeczywistnienia tej zasady określają przepisy rozdziału 10 Działu II k.p.a. o tytule „Odwołania”. Podstawowym sposobem zainicjowania administracyjnego toku instancji jest złożenie odwołania przez stronę.

Postępowanie wszczęte w efekcie wniesionego odwołania kończy się rozstrzygnięciem - sposobem załatwienia sprawy - przewidzianym w art. 138 § 1, 2 k.p.a. Katalog tych rozstrzygnięć ma charakter zamknięty. W wyroku z dnia 10 marca 1993 r., sygn. akt IV SA 1245/92 i IV SA 1252/92 (niepubl.) NSA przyjął: „Określone w art. 138 § 1 i 2 k.p.a. rodzaje rozstrzygnięć są bezwzględnie wiążące dla organu odwoławczego w tym znaczeniu, że decyzja, która nie mieści się w ramach tego przepisu, stanowi rażące naruszenie prawa”.

Zgodnie z art. 138 k.p.a. organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze albo
- 4) uchyla zaskarżoną decyzję w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

Rozpoznając sprawę, w efekcie wniesionego odwołania, Prezes UOKiK stwierdza, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o etykietowaniu karze pieniężnej podlega ten kto nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. (...) 5 ust. 1 (...) rozporządzenia 2017/1369.

Obowiązki sprzedawcy, sankcjonowane przepisem art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o etykietowaniu, zostały określone między innymi w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2017/1369, zgodnie z którym sprzedawca eksponuje w sposób widoczny, w tym w sprzedaży na odległość przez internet, etykietę dostarczoną przez dostawcę lub udostępnioną zgodnie z ust. 2 w odniesieniu do egzemplarzy modelu objętego odpowiednim aktem delegowanym (lit. a) oraz na wniosek, udostępnia klientom kartę informacyjną produktu, w tym w formie fizycznej w punkcie sprzedaży (lit. b w brzmieniu obowiązującym w daniu kontroli). Sprzedawcą w rozumieniu rozporządzenia 2017/1369 jest sprzedawca detaliczny lub inna osoba fizyczna lub prawna, która oferuje na sprzedaż, wynajmuje lub oferuje w sprzedaży ratalnej lub wystawia produkty klientom lub instalatorom w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie (art. 2 pkt 13 rozporządzenia 2017/1369). Poprzez etykietę rozumie się diagram graficzny albo w formie drukowanej, albo elektronicznej, zawierający zamkniętą skalę, w której występują wyłącznie litery od A do G i w której każda litera reprezentuje klasę, a każda klasa odpowiada oszczędności energii, w siedmiu różnych kolorach od ciemnej zieleni do czerwieni, mającą na celu poinformowanie klientów o efektywności energetycznej i o zużyciu energii.; obejmuje etykiety ze zmienioną skalą oraz etykiety z mniejszą liczbą klas i kolorów zgodnie z art. 11 ust. 10 i 11 (art. 2 pkt 19 rozporządzenia 2017/1369). Natomiast sprzedażą na odległość jest oferta sprzedaży, najem lub oferowanie w sprzedaży ratalnej przez zamówienie pocztowe, w katalogu, przez internet, przy użyciu telemarketingu lub jakiegokolwiek innej metody, która powoduje, że nie można oczekiwać, by potencjalny klient zobaczył produkt na wystawie (art. 2 pkt 15 rozporządzenia 2017/1369).

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, że ZUHIP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Olszówce jest sprzedawcą w rozumieniu ww. przepisów.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy organ odwoławczy stwierdza, że internetowe oferty sprzedaży 3 wskazanych powyżej wyrobów AGD nie posiadały etykiet efektywności energetycznej dostarczonych lub udostępnionych przez dostawcę. Natomiast niewykonanie tego obowiązku podlega karze pieniężnej określonej w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o etykietowaniu.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że odpowiedzialność określona w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o etykietowaniu ponoszona jest na podstawie stwierdzenia winy obiektywnej, a przesłanką jej przyjęcia jest fakt niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2017/1369. Samo stwierdzenie niedopełnienia obowiązku polegającego na nie dołączeniu etykiety efektywności energetycznej, a więc nie dopełnienie obowiązku ustawowego, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie, skutkuje nałożeniem kary. Nie ma przy tym znaczenia, czy niedopełnienie

powyższego obowiązku nastąpiło z winy (umyślnej bądź nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie, jak również okoliczność realizacji tego obowiązku w trakcie kontroli, czy zaraz po jej zakończeniu, ale przed wszczęciem postępowania w celu nałożenia kary. Ponadto uczynienie zadość temu obowiązkowi nie może nastąpić w inny sposób niż poprzez dołączenie w całości etykiety efektywności energetycznej. Zatem podanie części, a nawet wszystkich danych zwartych w takiej etykiecie nie stanowi spełnienia obowiązku. Tak więc podniesiony w odwołaniu fakt bezzwłocznego usunięcia zaraz po zakończeniu kontroli stwierdzonych naruszeń, nie ma żadnego znaczenia dla stwierdzenia, że zaistniała okoliczność uzasadniająca wymierzenie kary.

Kolejną kwestią warunkującą nałożenie kary, poza stwierdzeniem niedopełnienia ustawowego obowiązku, jest ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za niedopełnienie ustawowego obowiązku.

Organ odwoławczy podziela w tym zakresie stanowisko organu I instancji. Fakt przynależności przedsiębiorcy do grupy zakupowej oraz sposób podziału wewnątrz grupy zadań jak umieszczanie danych informacji na stronie internetowej, pozostaje bez znaczenia w świetle wskazania w regulaminie sklepu (zamieszczonym na stronie <https://turek.maxelektro.pl>) przedsiębiorcy jako sprzedawcy (II Definicje, pkt 11 regulaminu). Zgodnie z ww. przepisami to na sprzedawcy ciąży obowiązek eksponowania w sposób widoczny etykiet energetycznych oferowanych wyrobów, również tych oferowanych przez internet. Oznacza, to że sprzedawca powinien zadbać o to, aby taka informacja znalazła się przy wyrobie, zaś kto ją zamieści, czy sprzedawca osobiście, czy inny podmiot, nie jest istotne, ponieważ z realizacji tego obowiązku będzie rozliczany sprzedawca. Zresztą sam przedsiębiorca w odwołaniu wskazał, że podmioty należące do grupy zakupowej mają prawo i obowiązek zgłaszać wszelkie nieprawidłowości do organizatora, który usuwa ewentualne naruszenia oraz, że stwierdzone w trakcie kontroli naruszenia zostały usunięte przez administratora strony internetowej w wyniku zawiadomienia go przez przedsiębiorcę. Zatem nawet jeśli przedsiębiorca, z uwagi na zasady funkcjonujące w grupie, do której przynależy, nie może takich informacji zamieszczać, to jednak ich zamieszczenie nie jest nie możliwe, skomplikowane, czy czasochłonne, a wystarczy dokonanie odpowiedniego zgłoszenia. Należy zauważyć, że to na podmiocie prowadzącym działalność gospodarczą spoczywa obowiązek znajomości przepisów prawa dotyczących prowadzonej przez niego działalności, aby ustrzec się od ewentualnych negatywnych skutków. Ponadto przedsiębiorca prowadzi działalność w zakresie sprzedaży elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego w tym przez internet (od 2015 r.) od lat, wymagać można zatem, od takiego podmiotu należytej staranności.

Udowodnienie, że określony podmiot nie dopełnił przedmiotowego obowiązku skutkuje bowiem koniecznością wymierzenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną, a wskazany przepis ma charakter obligatoryjny.

W niniejszej sprawie zaistniały więc przesłanki ustawowe, uprawniające do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej.

Przechodząc do kwestii nałożenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK wskazuje, że chociaż sama ustawa o etykietowaniu zawiera regulację dotyczącą kar pieniężnych („Rozdział 4 Kary pieniężne”), to jednak te kwestie zostały również uregulowane w k.p.a. („Dział IVa Administracyjne kary pieniężne”). Z uzasadnienia do projektu ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (nr druku: 1183) wynika, że projektowane rozwiązania stanowiły uzupełnienie regulacji przewidzianych w przepisach szczególnych, przy poszanowaniu zasady, że przepis szczególny ma pierwszeństwo przed przepisem ogólnym (*lex specialis derogat legi generali*). Przepisy k.p.a. w zakresie reguł nakładania kar i udzielania ulg w jej wykonaniu będą przepisami ogólnymi, z tym jednakże zastrzeżeniem, że uregulowania w przepisach odrębnych poszczególnych aspektów materii dotyczącej kar administracyjnych, przepisów proponowanego działu nie będzie stosowało się w zakresie tych aspektów (art. 189a § 2 kpa). „Oznacza to że, gdy zakres normowania zagadnienia prawnego określonego w § 2 w przepisach odrębnych jest węższy lub szerszy od zakresu normowania tego samego zagadnienia w przepisach działu IVa lub przepisy odrębne regulują je w sposób identyczny, podobny lub zbliżony albo odmienny, odnośny przepis działu IVa nie ma zastosowania. (...) Przepisy odrębne nie mogą zatem w tych przypadkach być uzupełniane ani modyfikowane odnośnymi regulacjami działu IVa. W przypadku gdy przepisy odrębne w ogóle nie regulują zagadnienia uregulowanego w § 2, przepisy działu IVa stosuje się wprost w oznaczonym zakresie” (Komentarz do Kodeksu postępowania administracyjnego A. Wróbel, M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, wyd. WK 2018).

W związku z powyższym w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o etykietowaniu stosuje się między innymi zasady odstąpienia od kar pieniężnych, określone w art. 189f k.p.a. Zgodnie ze wskazanym przepisem, organ odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Zgodnie z § 2 tego przepisu, w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa lub
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

Organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia (art. 189f § 3 k.p.a.).

W niniejszej sprawie organ I instancji odniósł się tylko do przesłanek odstąpienia przewidzianych w § 1 ww. przepisu, jednakże uchybienie to, biorąc pod uwagę, że w sprawie nie zostało wydane postanowienie, o którym mowa w art. 189f § 2 k.p.a., więc nie może mieć zastosowania odstąpienie na podstawie w art. 189f § 3 k.p.a., nie miało wpływu na wynik sprawy i podlega niniejszym naprawieniu przez organ II instancji.

Zatem, aby mogło dojść do odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej niezbędne jest ziszczenie się jednej z dwóch przesłanek wskazanych w § 1 art. 189f k.p.a.

Również nie zaistniała kolejna z przesłanek – uprzednie ukaranie za to samo zachowanie, ponieważ z akt postępowania nie wynika, aby przedsiębiorca został już ukarany za to samo zachowanie przez inny uprawniony organ, a także sam przedsiębiorca wskazał, że taka okoliczność nie miała miejsca.

Jeśli chodzi o ostatnią z przesłanek umożliwiających odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu, to składa się ona z dwóch okoliczności – znikomej wagi naruszenia prawa i zaprzestania przez stronę naruszania prawa, najpóźniej w toku postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, które muszą wystąpić łącznie.

Odpowiedź na pytanie, czy przedsiębiorca przed wydaniem decyzji zaprzestał naruszania prawa jest twierdząca. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że przedsiębiorca po zakończeniu kontroli uzupełnił brakujące etykiety efektywności energetycznej w ofertach internetowych sprzedaży. Następnie organ kontroli wszczął postępowanie w sprawie nałożenia kary.

Z powyższego wynika, że przedsiębiorca podjął działania dobrowolne i zamieścił wymagane etykiety w ofertach sprzedaży na odległość jeszcze przed wszczęciem postępowania w celu nałożenia kary.

W związku z powyższym dla możliwości odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu w oparciu o tę przesłankę niezbędne jest ustalenie znikomej wagi naruszenia prawa. O ile pojęcie „strona zaprzestała naruszania prawa” nie budzi żadnych wątpliwości o tyle sprawa nie wygląda już tak prosto z pojęciem „waga naruszenia prawa jest znikoma”.

Zgodnie z Komentarzem do kodeksu postępowania administracyjnego pod red. Wierzbowskiego (Legalis), naruszeniem znikomym będzie naruszenie, które nie niesie ze sobą społecznego niebezpieczeństwa. Wpływ na ocenę znikomości naruszenia będą miały m.in. takie elementy przedmiotowe, jak waga dobra chronionego przez normę sankcjonowaną, czas trwania naruszenia, wpływ naruszenia na poszanowanie prawa, zasięg naruszenia, liczba podmiotów, na które naruszenie ma wpływ, znaczenie następstw naruszenia, etc. Podobnie tę kwestię wyjaśnił dr Sebastian Gajewski (Kodeks postępowania administracyjnego. Nowe instytucje. Komentarz do rozdziałów 5a, 8a, 14 oraz działów IV i VIIIa KPA) wskazując, że przez wagę naruszenia prawa należy rozumieć istotność, skalę skutków społeczno-gospodarczych, które zostały przez nie wywołane, oraz znaczenie naruszonego obowiązku administracyjnoprawnego z punktu widzenia systemu prawa; działalności, na której regulację prawną się on składa; oraz dóbr, których ochronie służy. O tym więc, że waga naruszenia prawa jest znikoma będzie można powiedzieć wówczas, gdy wywołane przez nie skutki są niewielkie, czyli dotknęły małej liczby podmiotów i nie zaburzyły przebiegu procesów społeczno-gospodarczych, a jednocześnie – nie wiązało się ono z unicestwieniem lub znaczną ingerencją w dobro chronione daną sankcją i nie miało istotnego wpływu na całościową ocenę zgodności z prawem działalności, której częścią regulacji jest złamany obowiązek administracyjnoprawny. Oznacza to w szczególności, że warunek ten będzie spełniony przede wszystkim w przypadkach, w których naruszenie prawa miało charakter jednostkowy lub krótkotrwały.

Z akt sprawy wynika, że oferty internetowe sprzedaży nie zwierały etykiet efektywności energetycznej. Już sam fakt nie eksponowania etykiety jest niewywiązaniem się sprzedawcy z ciążącego na nim obowiązku. Takie działanie uniemożliwia konsumentowi właściwe zapoznanie się z informacjami energetycznymi tego wyrobu, co może prowadzić do niekorzystnej dla niego decyzji. Odnosząc się w tym miejscu do zarzutu badania zaledwie 3 sztuk towarów, Prezes UOKiK wyjaśnia, że dla zaistnienia okoliczności uzasadniających nałożenie kary z uwagi na naruszenie obowiązku nie ma znaczenia, czy to naruszenie dotyczyło jednego czy kilku wyrobów, ponieważ wystarczającym jest stwierdzenie, że chociaż przy jednym wyrobie wymagana etykieta nie została wyeksponowana. Zaś ilość wyrobów, w stosunku do których stwierdzono naruszenie jest brana pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary, natomiast nie świadczy o znikomej wadze naruszenia prawa. Przesłanka wagi naruszenia prawa dotyczy prawa / obowiązku, który został naruszony i w

jaki sposób. W niniejszej sprawie przedsiębiorca nie zamieścił wymaganych prawem etykiet w ogóle. O znikomej wadze naruszenia można mówić np. w przypadku zamieszczenia etykiet w mniejszym rozmiarze niż wymagany przepisami prawa, ponieważ wówczas konsument ma zapewnioną możliwość zapoznania się z informacjami energetycznymi zawartymi na etykiecie tego wyrobu, natomiast naruszeniu uległ jedynie rozmiar podania tych informacji. Przy naruszeniu ww. obowiązku nie ma znaczenia czy i ilu klientów zostało pozbawionych możliwości zapoznania się z etykietą energetyczną, a także czy fakt niemożności zapoznania się z tymi informacjami miał wpływ na nich i podejmowane przez nich decyzje o zakupie, ponieważ klient nie musi mieć świadomości, że nie zostały mu przedstawione wszystkie niezbędne – wymagane prawem – informacje o produkcie, gdyż to na przedsiębiorcy ciąży obowiązek eksponowania etykiety. Obowiązek ten nie jest w żaden sposób skorelowany ze świadomością konsumenta, że powinna mu być udostępniona etykieta, mógł nawet nie zauważyć jej braku i może uważać, że informacje mu przedstawione w ofercie są wystarczające.

Na marginesie należy wskazać, że przedsiębiorca sprzedaż prowadzi nie tylko za pośrednictwem strony internetowej, ale również w sklepie stacjonarnym. Z protokołu kontroli wynika, że artykuły będące przedmiotem kontroli, a wskazane na początku decyzji, w sklepie stacjonarnym były opatrzone prawidłową, zgodną ze wzorem etykietą, umieszczoną w sposób wyraźnie widoczny na artykułach. Zaś nieprawidłowość w postaci nie dołączenia etykiety dotyczyła tylko artykułów oferowanych do sprzedaży za pośrednictwem sklepu internetowego <https://turek.maxelektro.pl>. Zatem przedsiębiorca dopełnił ciążący na nim obowiązek eksponowania etykiety podczas sprzedaży stacjonarnej, ale już nie w sprzedaży na odległość przez internet.

Należy bowiem pamiętać, co zostało już wyżej wskazane, że naruszony obowiązek związany jest z zawodowym wykonywaniem działalności w zakresie sprzedaży produktów związanych z energią, nie można zatem uznać, że działanie sprzeczne z regulacją prawną wynikającą z art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2017/1369, jest naruszeniem tego przepisu, którego waga jest znikoma.

Przechodząc do kwestii wysokości kary pieniężnej organ II instancji, wyjaśnia, że zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy o etykietowaniu w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, kara pieniężna wynosi od jednokrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaś przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej zgodnie z art. 17 ust. 5 ustawy o etykietowaniu uwzględnia się w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Zdaniem Prezesa UOKiK uzupełnienia wymaga przedstawione w decyzji I instancji uzasadnienie przesłanek z art. 17 ust. 5 ustawy o etykietowaniu, tj. stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Oceniając stopień naruszenia obowiązków należy wskazać, że naruszenia mają charakter poważny, ponieważ dotyczą niedopełnienia obowiązków sprzedawcy w prowadzonej przez niego sprzedaży przez internet. Nie eksponowanie etykiet pozbawia konsumentów istotnych informacji o efektywności energetycznych oferowanych w sprzedaży wyrobów. Należy podkreślić, że celem regulacji dotyczącej etykietowania energetycznego jest umożliwienie konsumentom zapoznania się z informacjami na temat efektywności energetycznej produktu. Nie eksponowanie etykiet powoduje, że konsumenci nie otrzymują wymaganych informacji o produkcie oraz negatywnie wpływa na realizację celów ustawy, dotyczących przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku produktów związanych z energią, które nie spełniają wymagań określonych w rozporządzeniu 2017/1369.

W przypadku okoliczności naruszenia obowiązków należy podnieść, że etykiety efektywności energetycznej zostały dodane do ogłoszeń internetowych dopiero w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych. Za okoliczność obciążającą należy uznać brak świadomości jakie na przedsiębiorcy ciążyą obowiązki w związku z prowadzoną przez niego działalnością za pośrednictwem internetu, a przynajmniej niedopilnowanie przez niego, aby artykuły przez niego oferowane do sprzedaży przez internet były również opatrzone etykietami, tak jak te oferowane w sklepie stacjonarnym, tym bardziej, że działalność prowadzi już od wielu lat i decydując się na prowadzenie działalności danego rodzaju powinien zapoznać się z jakimi obowiązkami wiąże się jej prowadzenie zgodnie z prawem.

Na koniec rozważań należy przytoczyć motyw 10 rozporządzenia 2017/1369, że podawanie dokładnych, właściwych i porównywalnych informacji o konkretnym zużyciu energii przez produkty związane z energią ułatwia klientom wybieranie produktów, które zużywają mniej energii i innych istotnych zasobów w trakcie użytkowania. Zestandaryzowana obowiązkowa etykieta dla produktów związanych z energią jest skutecznym środkiem przekazywania potencjalnym klientom porównywalnych informacji o efektywności energetycznej produktów związanych z energią. Etykieta powinna być uzupełniona kartą informacyjną produktu. Etykieta powinna być łatwo rozpoznawalna, prosta i zwięzła. W tym celu należy zachować obecną skalę kolorystyczną od ciemnej zieleni do czerwieni jako podstawę informowania klientów o efektywności energetycznej produktów. Aby etykieta była rzeczywiście użyteczna dla klientów dążących do uzyskania oszczędności energii i kosztów, stopnie skali etykiet powinny odpowiadać

istotnym oszczędnościom energii i kosztów dla klientów. W odniesieniu do większości grup produktów etykieta w stosownych przypadkach powinna, oprócz umieszczonej na niej skali, podawać także zużycie energii w wartościach bezwzględnych, tak aby umożliwić klientom przewidzenie bezpośredniego wpływu ich wyborów na ich rachunki za energię.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy o etykietowaniu wysokość kary pieniężnej ustala się biorąc pod uwagę przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wynagrodzenie to za 2022 r. zostało podane w komunikacie z dnia 9 lutego 2022 r. Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2021 r. (M.P. z 2022 r. poz. 175) i wynosiło 5662,53 zł.

Odnosząc się do ustalonej przez organ I instancji wysokości kary pieniężnej oraz wniosku strony o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK wskazuje, że w niniejszej sprawie nie wystąpiły okoliczności uzasadniające zastosowanie instytucji odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, co zostało wyjaśnione szczegółowo powyżej. Nałożona zaś na przedsiębiorcę kara w wysokości 5662,53 zł stanowi karę w dolnej granicy zagrożenia ustawowego, ponieważ za niedopełniony przez przedsiębiorcę obowiązek grozi zgodnie z ustawą kara w wysokości od jednokrotności do dziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, czyli od 5662,53 zł do 56625,3 zł. W myśl motywu 33 rozporządzenia 2017/1369 sankcje za naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia i aktów delegowanych przyjętych zgodnie z nim powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy należy stwierdzić, że wymierzona kara spełni swoje funkcje, a w szczególności będzie stanowiła represję, a więc będzie odczuwalna dla podmiotu, który dopuścił się naruszeń, a z drugiej strony również będzie stanowiła prewencję, czyli będzie zapobiegała popełnieniu przez podmiot kolejnych naruszeń w przyszłości i jednocześnie wpłynie na świadomość prawną społeczeństwa poprzez odstraszenie innych potencjalnych sprawców naruszeń.

W związku z powyższym przedsiębiorca zobowiązany jest uiścić kwotę w wysokości 5662,53 zł (słownie: pięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt dwa złote i pięćdziesiąt trzy grosze) z tytułu kary pieniężnej na rachunek Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej podany w decyzji I instancji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, na podstawie art. 17 ust. 6 ustawy o etykietowaniu.

Odnosząc się do podniesionego w odwołaniu zarzutu, że organ I instancji nie wykazał jak długo naruszenie trwało, ponieważ daty wprowadzenie do obrotu wskazane w protokole kontroli

nie są tożsame z datami umieszczenia informacji o produktach w sklepie, Prezes UOKiK stwierdza, że zarzut ten jest niezasadny, ponieważ w protokole kontroli nie zostały podane daty wprowadzenia artykułu do obrotu.

Podsumowując należy stwierdzić, że rozstrzygnięcie organu I instancji jest zgodne z przepisami prawa, co w efekcie skutkuje koniecznością wydania rozstrzygnięcia na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji decyzji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Na decyzję, zgodnie z art. 52 § 1, w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku złożenia skargi na decyzję, zgodnie z art. 233 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stosunkowy, którego wysokość zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia i wynosi odpowiednio:

- 1) do 10 000 zł – 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
- 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł – 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
- 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł – 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
- 4) ponad 100 000 zł – 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wpis uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na

rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.

Ponadto, zgodnie z art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, 245 § 1 i art. 246 § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa UOKiK do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sądownoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały z art. 252 § 1 i § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka